

06
Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

A
06
W
73

PROEFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS,
TE NAALDWIJK.

Verslag slarassen en kruisingen bij de gelichte teelt te Naaldwijk en
Delft, 1960 - 1961.

door:

W.P. van Winden

Naaldwijk, 1963.

2215134

A
06
W
73

VERSLAG RASSEN EN KRUISINGEN BIJ DE GELICHTE TEELT TE NAALDWIJK
EN DELFT, 1960 - 1961.

Inleiding.

Deze proef is opgezet om bij de gelichte teelt van sla te selecteren in de verschillende kruisingen, om op deze wijze een nieuw ras te vinden dat voor deze teelt beter geschikt is dan de bestaande rassen. Naast een groot aantal kruisings-produkten zijn ook enkele rassen uitgeplant welke op grotere of kleinere schaal voor de gelichte teelt worden gebruikt.

Opzet van de proef.

De proef is op proeftuin Naaldwijk in tweevoud en op proefbedrijf Delft in drievoud opgezet onder platglas. De volgende rassen en kruisingen zijn in deze proef opgenomen.

59414	May Princess	60120	Regina
60597	F ₂ May Princess x Pr. Blackpool	60679	
60667		60689	May Princess E.F.
60678	May Princess E.T.	60612	F ₃ Hilde x Pr. Blackpool
60598		60010	Attractie
60599		60613	
60600		60614	
60601		60615	
60602	F ₃ May Princess x Regina	60616	F ₃ Twellose Gele x Meikoningin
60603		60617	
60604		60618	
60605		60619	
60606		60620	

60607		59025	Blondine
60608		60621	
60609	F ₃ May Princess x Regina	60622	
60610		60623	F ₆ type 37
60611		60624	
		60625	
60119	Meikoningin	58036	May Princess
60626		60647	
60627		60648	
60628		60649	
60629		60650	
60630		60651	
60631		60652	
60632		60653	
60633		60654	
60634		60655	
60635		60656	
60636		60657	F ₃ Passion Blanche x Interrex
60637	F ₆ type 39	60658	
60638		60659	
60639		60660	
60640		60661	
60641		60662	
60642		60663	
60643		60664	
60644		60665	
60645		60666	
60646			

De rassen en kruisingen werden volgens de plattegronden in bijlage I en II over de beschikbare ruimte verdeeld.

In Naaldwijk waren voor parallel A steeds 2 ramen per vakje beschikbaar en voor parallel B 1 raam.

Op het proefbedrijf te Delft werden steeds 2 ramen per vakje gebruikt voor elke parallel.

Uitvoering van de proef.

Op 20 oktober is de sla gezaaid voor de proef te Naaldwijk en op 3 november voor de proef op proefbedrijf Delft.

Voor beide proeven zijn de plantjes in perspotten gezet. Het uitplanten vond in Naaldwijk plaats op 23 januari en in Delft op 13 februari. Te Naaldwijk is vanaf het uitplanten dagelijks de maximum en minimum luchttemperatuur en de grondtemperatuur opgenomen.

Het glas werd in Naaldwijk op $\pm$ 28 maart van de sla genomen en in Delft op 24 maart.

Op 20 april is de sla in Naaldwijk geoogst en op 25 en 26 april in Delft.

Bij de oogst is de sla per groep gesorteerd en per sortering geteld en gewogen.

Voordat er echter met de oogst werd begonnen zijn er een aantal kropen met de beste eigenschappen, voor de zaadwinning uitgezocht.

Temperatuurwaarnemingen.

Bij de proef in Naaldwijk zijn vanaf het planten dagelijks de maximum en minimum luchttemperaturen en de bodemtemperatuur opgenomen. In onderstaande tabel zijn deze temperaturen gemiddeld per decade weergegeven.

Gemiddelde temperaturen per decade.

	maximum	minimum	grondtemperatuur
1ste decade februari	16.5	3.0	7.-
2de " "	17.2	3.9	7.2
3de " "	16.9	2.9	6.9
1ste " maart	20.1	3.2	7.1
2de " "	20.5	5.3	8.7
3de " "	21.-	5-2	8.1
1ste " april	21.3	3.5	9.1
2de " "	27.1	5.3	10.8

We zien hier dat de gemiddelde dagtemperaturen van het begin af al vrij hoog zijn geweest, zodat een vlotte groei mogelijk was. Ook de nachttemperaturen zijn gunstig geweest. We zien dat het laagste gemiddelde per decade 2.9°C was. Ook bij de beoordeling van de minimum temperaturen per etmaal zien we dat deze nooit beneden nul graden is gedaald zolang het glas op de sla lag, en dat dit slechts één keer is gebeurd nadat het glas van de rijen was genomen. Dit is n.l. het geval geweest op 4 april, toen daalde de nachttemperatuur tot -1.5°C .

De grondtemperatuur is steeds voldoende hoog geweest om een vlotte groei van de sla mogelijk te maken.

Oogstgegevens.

Bij de oogst is de sla in Naaldwijk gesorteerd in A, B, C en stoofsla en in Delft alleen in A en B sla. Van elke sortering is het aantal en het gewicht bepaald.

In onderstaande tabel zijn de oogstgegevens opgenomen welke in Naaldwijk zijn verkregen. Deze oogstgegevens zijn gerangschikt naar het gemiddeld kropgewicht. Het ras met het hoogste gemiddelde kropgewicht staat dus bovenaan en met het laagst gemiddelde onderaan.

Oogstgegevens Naaldwijk.

No.	A		B		C		stoofsla		totaal		gem. kr.gew.	kruising of ras
	aant.	gew.	aant.	gew.	aant.	gew.	aant.	gew.	aant.	gew.		
60610	28	8460	11	2600	1	160	1	100	41	11320	276	MPr x Reg.
60636	37	11320	19	4480	8	1510	2	310	66	17620	267	No. 39
60629	40	11600	16	3920	9	1900	2	300	67	17720	264	No. 39
60597	35	10960	20	4820	9	1820	6	320	70	18420	263	MPr x Bl.p.
60612	24	7540	19	4760	14	3440	6	740	63	16480	261	HildexBl.p.
60604	22	6740	20	5760	15	2880	4	560	61	15440	261	MPr x Reg.
60611	21	6520	17	4420	14	2680	1	100	53	13720	259	" "
60640	29	9120	11	2720	12	1980	4	500	56	14320	256	No. 39
60643	23	7020	22	5270	7	1420	4	540	56	14250	254	" "
60642	30	8780	9	2080	12	2160	2	280	53	13300	252	" "
60603	31	9360	11	2660	20	3760	2	280	64	16060	251	MPr x Bl.p.
60667 +60678	25	7540	25	5900	10	2080	5	680	65	16200	249	May Pr.
59025	21	6700	27	6220	9	1740	5	760	62	15420	249	Blondine
60606	18	5960	17	4220	16	2900	4	560	55	13640	248	MPr x Reg.
60120	17	5200	14	3600	8	1280	3	340	42	10420	248	Regina
59414	29	8980	24	5260	6	1120	6	740	65	16100	248	May Pr.
60599	24	7520	18	4660	9	1880	16	2480	67	16540	247	MPr x Reg.
60679 +60689	34	9800	14	2960	9	1440	1	140	58	14340	247	May Pr.
60645	28	7800	21	5020	9	1720	2	240	60	14780	246	No. 39
60638	35	9460	15	3440	15	3180	2	240	67	16320	244	" "
60608	26	7980	14	3120	11	2080	7	960	58	14140	244	MPr x Reg.
60631	35	9620	19	4400	6	1300	7	1060	67	16380	244	No. 39

60624	25	7640	16	3920	17	3420	7	900	65	15880	244	No. 37
60641	19	5500	14	3540	17	3540	3	320	53	12900	243	No. 39
60639	24	6720	24	5580	9	1660	2	300	59	14260	242	" "
60646	23	6720	23	5680	8	1500	7	880	61	14780	242	" "
60623	16	5420	14	3360	17	3560	8	940	55	13280	241	No. 37
60626	17	5000	17	4180	28	59 ⁴ 70	3	420	65	15540	239	No. 39
60619	18	5420	21	4820	17	3160	3	400	59	13800	234	Meikonin
60621	13	3740	26	6480	31	6480	5	760	95	17460	233	No. 37
60632	25	6840	22	5020	15	2900	4	540	66	15300	232	No. 39
60600	20	6600	20	3900	17	3720	9	1080	66	15300	232	MPr x Reg.
60644	29	8240	12	2660	13	2220	6	700	60	13820	230	No. 39
60602	17	5280	19	4340	18	3620	8	920	62	14160	228	MPr x Reg.
60607	17	5180	16	3740	16	3240	9	1040	58	13200	228	" "
60010	11	3380	12	2980	22	3980	1	140	46	10480	228	" "
60622	14	3840	19	4780	21	4360	8	1120	62	14100	227	No. 37
60628	18	4720	11	2840	19	3720	5	700	53	11980	226	No. 39
60605	16	4780	21	4820	17	3100	7	920	61	13620	223	MPr x Reg.
60617	14	4220	20	4520	22	4140	5	680	61	13560	223	TwGelexMeil
60620	21	6040	20	4420	8	1360	10	1280	59	13100	222	" "
60635	24	5440	19	5100	5	800	7	860	55	12200	222	No. 39
60609	28	7380	14	2860	17	3360	5	600	64	14200	222	MPr x Reg.
60598	14	4340	20	4800	13	2620	14	1820	61	13580	222	" "
60601	22	6640	9	1960	5	920	20	2840	56	12360	221	" "
60633	25	6420	18	3800	10	1860	5	560	58	12640	218	No. 39
60634	20	5700	6	1400	18	3480	12	1640	56	12220	218	" "
60630	19	5680	17	4220	16	2180	9	1180	61	13260	218	" "
60637	21	5140	7	1760	20	3780	4	620	52	11300	217	" "
60649	23	6120	14	2900	6	1020	7	780	50	10820	216	PassBl x Int.
60616	12	3540	20	4880	18	3 ⁴ 80	14	1760	64	13660	219	Tw Gele x Meik
60627	17	4300	23	5880	17	3200	13	1380	70	14760	211	No. 39
60652	16	4120	23	5480	19	3100	6	700	64	13400	209	PassBl x Int.
60614	13	3780	15	3320	15	2870	15	1940	58	11910	205	Tw Gele x Meik
58036	17	4660	12	2780	19	3180	9	1040	57	11660	204	May Pr.
60615	12	3800	23	5280	18	2360	8	960	61	12400	203	Tw Gele x Meik
60650	9	2440	20	4240	12	2100	6	660	47	9440	201	PassBl x Int.
60665	16	4300	14	2880	21	3240	8	1080	59	11500	195	" "
60618	9	2320	25	5560	14	2580	15	1740	63	12200	194	Tw Gele x Meik.
60648	16	4070	20	4300	14	2360	13	1440	63	12170	193	PassBl x Int.

60654	16	4260	11	2380	21	3520	15	1940	63	12100	192	PassBl x Int.
60664	14	3660	14	2760	5	900	14	1540	47	8860	189	" "
60655	14	3940	11	2320	27	4520	14	1680	66	12460	188	" "
60653	9	2460	15	3280	28	4900	13	1520	65	12160	187	" "
60647	18	4340	14	2610	3	460	15	1940	50	9350	187	" "
60119	10	2480	5	1040	32	6080	16	2160	63	11760	187	Tw Gele x Meik.
60656	10	2760	17	3760	15	2600	17	1820	59	10940	186	PassBl x Int.
60613	19	4160	19	3520	19	3200	7	940	64	11820	185	Tw Gele x Meik.
60666	8	2010	17	3460	17	2520	4	460	46	8450	184	PassBl x Int.
60659	14	4060	17	3060	8	700	8	710	47	8530	182	" "
60651	15	3440	14	2960	14	2400	16	1640	59	10440	177	" "
60661	6	1460	16	3340	19	3240	15	1680	56	9720	174	" "
60662	10	2620	19	3560	15	2200	14	1520	58	9900	171	" "
60660	7	1860	11	1900	10	1620	9	900	37	6280	170	" "
60663	9	2120	15	2500	20	3060	17	1620	61	9300	153	" "
60657	4	960	9	1500	17	2760	15	1620	45	6840	152	" "
60658	1	280	12	2360	17	2660	19	2160	49	7460	152	" "

In onderstaande tabel zijn de oogstgegevens van Delft opgenomen.

Oogstgegevens Delft.

No	A		B		Totaal		Gem. kr.gew.	Kruising of ras
	aant.	gew.	aant.	gew.	aant.	gew.		
60631	114	44000	3	850	117	44850	383	No. 39
60667	119	45600	1	200	120	45800	382	May Princess x Regina
+60678								
60637	115	43950	6	1575	121	45525	378	No. 39
60609	109	41375	6	1425	115	42800	373	May Princess x Regina
60636	111	41800	4	975	115	42775	372	No. 39
60630	113	42350	5	1250	118	43600	369	" "
60599	114	42525	6	1325	120	43850	366	May Princess x Regina
60607	114	42350	5	1250	119	43600	366	" " "
60679	112	41375	4	925	116	42400	365	May Princess
+60689								
60604	112	41000	4	975	116	41975	361	May Princess x Regina
60623	111	40300	6	1500	117	41800	358	No. 37
60605	108	39250	5	1175	113	40425	358	May Princess x Regina
60640	106	38850	8	1925	114	40775	358	No. 39
59414	109	4275	10	2350	119	42625	358	May Princess
60603	109	39840	6	1400	115	41110	357	May Princess x Regina

60639	106	38925	10	2500	116	41425	357	No. 39
60628	115	41400	5	1100	119	42470	357	No. 39
60638	107	37675	6	1600	113	40275	356	" "
60601	111	40100	4	650	115	40750	356	May Princess x Regina
60602	111	39800	2	550	113	40350	356	" " "
60598	116	41150	2	475	118	41625	353	" " "
60649	108	38575	5	1250	113	39825	352	Passion Blanche x Interrex
60629	112	40650	6	1275	118	41425	351	No. 39
60625	116	41250	4	800	120	42050	350	No. 37
60627	109	39400	10	2075	119	41475	349	No. 39
60666	107	37100	6	1275	113	39375	348	Passion Blanche x Interrex
60643	102	35725	11	3500	113	39225	347	No. 39
60624	108	38550	10	2450	118	41000	347	No. 37
60646	95	34050	15	3975	110	38025	346	No. 39
60658	106	37100	5	1300	111	38400	346	Passion Blanche x Interrex
60644	109	38700	10	2475	119	41175	346	No. 39
60632	107	37425	9	2500	116	39975	345	No. 39
60606	96	34000	8	1675	104	35675	344	May Princess x Regina
60600	113	39650	5	970	118	40620	344	" " "
60611	106	37100	13	2950	119	40850	343	" " "
60634	109	37375	7	2200	116	39575	341	No. 39
60664	108	37450	6	1450	114	38900	341	Passion Blanche x Interrex
60648	111	38520	8	2050	119	40570	341	" " "
60652	108	37820	9	2075	117	39895	341	" " "
60645	106	37375	10	2125	116	39500	340	No. 39
60626	111	38400	5	1150	116	39400	340	" "
60651	112	38475	8	2100	120	40575	339	Passion Blanche x Interrex
60656	105	36700	13	3300	118	40000	339	" " "
60633	103	35775	7	2200	116	39575	338	No. 39
60622	104	37175	12	3050	116	39025	336	" 37
60642	105	35975	7	1600	112	37575	336	" 39
60653	113	38275	6	1625	119	40000	336	Passion Blanche x Interrex
60662	105	36100	8	1750	113	37850	335	" " "
60641	97	32900	12	3525	109	36425	334	No. 39
59025	76	25800	4	800	80	26600	333	No. 37
60621	100	34500	14	3075	114	37575	332	" "
60665	110	37125	8	1850	118	38975	330	Passion Blanche x Interrex
60654	105	34845	9	2450	114	37295	327	" " "
60655	116	37850	4	1025	120	38925	324	" " "

60635	105	35050	11	2500	116	37550	324	No. 39
60659	104	34650	9	1925	113	36575	323	Passion Blanche x Interrex
60120	108	37025	11	2175	119	38300	322	Regina
60010	102	33865	13	2950	115	36815	320	Attractie
60616	103	34850	8	1325	113	36175	320	Twellose Gele x Meikoningin
60663	102	32850	11	2975	113	35825	317	Passion Blanche x Interrex
60661	96	31600	13	2725	109	34325	315	" " "
60647	53	17175	6	1375	59	18550	314	" " "
voor zaadwinning aangehouden								
60650	102	32700	12	2950	114	35650	313	Passion Blanche x Interrex
60660	93	30550	8	1000	101	31550	312	" " "
60612	38	12000	2	425	40	12425	310	Hilde x Proeftuins Blackpool
60657	106	33325	9	2200	115	35525	309	Passion Blanche x Interrex
60615	102	32275	11	1825	113	34100	302	Twellose Gele x Meikoningin
60613	103	31825	8	1525	111	33350	301	" " "
60614	105	32450	11	2025	116	34475	298	" " "
60620	102	31500	10	2200	117	34650	296	" " "
60619	105	30175	14	2975	119	34200	287	" " "
58036	76	24125	36	7900	112	32025	286	May Princess
60617	102	30575	17	2725	119	33300	280	Twellose Gele x Meikoningin
60119	95	28225	19	3750	114	31975	280	Meikoningin
60618	109	30450	3	425	112	30675	276	Twellose Gele x Meikoningin

In de oogstgegevens van de proef te Naaldwijk zien we dat de eerste plaatsen worden ingenomen door verschillende kruisingen. De kruisingen van May Princess x Regina, No. 39, May Princess x Proeftuins Blackpool en Hilde x Proeftuins Blackpool nemen de bovenste elf plaatsen in met gemiddelde kropgewichten van 252 tot 276 gram. Daarna volgen de rassen May Princess en Blondine elk met een gewicht van 249 gram. Meikoningin komt pas op de 29ste plaats met een gemiddeld kropgewicht van 234 gram.

We zien dus dat de beste lijnen uit bepaalde kruisingen belangrijk betere resultaten hebben gegeven dan de standaardrassen. Tussen de verschillende lijnen van eenzelfde kruising bestaan echter zeer grote verschillen zodat verdere selectie hier nog noodzakelijk is.

Bij de oogstgegevens van de proef te Delft zien we eveneens dat de kruising May Princess x Regina en No. 39 bovenaan staan. Hier worden n.l. de bovenste acht plaatsen door deze twee kruisingen ingenomen met een gemiddeld kropgewicht van 366 tot 383 gram. Op de tiende plaats komt May Princess met een gewicht van 365 gr.

Daarna volgen weer een aantal lijnen van May Princess x Regina en No. 39. We zien dus dat deze beide kruisingen ook hier een goed resultaat hebben gegeven.

De kruising Passion Blanche x Interrex geeft over het algemeen niet zulke goede resultaten. Een uitzondering komt hier echter op voor, n.l. No. 60647. Dit nummer leverde kroppen van een kwaliteit welke ver boven alle andere rassen en kruisingen uitstak. Dat deze kwaliteit niet op de oogstlijst tot uiting komt vindt zijn oorzaak in het feit dat verreweg het grootste gedeelte van de kroppen voor de zaadwinning is aangehouden. Dit nummer zal dan ook in de teelt van 1961-1962 op grote schaal op het proefbedrijf te Delft worden uitgezet.

De kruisingen van Twellose Gele x Meikoningin, Hilde x Proeftuins Blackpool e.d. gaven geen bijzondere eigenschappen te zien zodat hieruit niet verder geselecteerd zal worden.

Samenvatting.

Zowel op het Proefstation te Naaldwijk als op het proefbedrijf te Delft zijn een groot aantal slarassen en kruisingen uitgezet bij de teelt onder platglas.

Het doel van deze proef was om de rassen en kruisingen onderling te vergelijken en om in deze kruisingen een verdere selectie toe te passen bij deze teeltwijze.

Zowel te Naaldwijk als te Delft waren het vooral de kruisingen May Princess x Regina en No. 39 welke gemiddeld de beste resultaten gaven. Van de standaardrassen kwam May Princess het gunstigst naar voren.

Van de kruising Passion Blanche x Interrex gaf één lijn (n.l. 60647) zeer zware en mooie kroppen. Het grootste aantal planten uit deze groep is dan ook voor zaadwinning aangehouden waardoor het gemiddeld kropgewicht op de oogstlijst geen goed beeld geeft van de waarde van deze kruising.

december 1962.

AvB

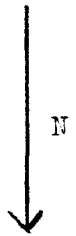
De Proefnemer,

W.P. van Winden.

Plattegrond Proeftuin Naaldwijk.

Slarassen en kruisingen bij de gelichte teelt 1960 - 1961.

 Buiten de proef.

59414	59025	60621	60650				
60597	60620	60622	60649			59025	59414
60667		60623	60648			60620	60597
t/m66678	60619	60624	60647			60619	60667
	60618	60625	58036			60618	
60598	60617	60119	60646	60659	60658	60617	60598
60599	60616	60626	60645	60660	60657	60616	60599
60600	60615	60627	60644	60661	60656	60615	60600
60601	60614	60628	60643	60662	60655	60614	60601
60602	60613	60629	60642	60663	60654	60613	60602
60603	60010	60630	60641	60664	60653	60010	60603
60604	60612	60631	60640	60665	60652	60612	60604
60605	60679	60632	60639	60666	60651	60689	60635
60606	t/m60689	60633	60638	60658	60659		50605
60607	60120	60634	60637	60657	60660	60120	60606
60608	60611	60635	60636	60656	60661	60611	60607
60609	60610	60636		60655	60662	60610	60608
		60637		60654	60663	60650	60609
		60638		60653	60664	60649	60621
		60639		60652	60665	60648	60622
		60640		60651	60666	60647	60623
		60641				58036	60624
		60642				60646	60625
		60643				60645	60119
		60644				60644	60626
		60645				60643	60627
		60646				60642	60628
		60647				60641	60629
		60648				60640	60630
		60649				60639	60631
		60650				60638	60632
						60637	60633
						60636	60634

2 ramen
8 planten

6 planten

1 raam
4 planten

